

Natur och Miljö rf:s

VERKSAMHETSPLAN 2026

Bygger på tre årsplanen för perioden 2024–2026 och

Medlemsvärnings- och finansieringsplan för Natur och Miljö R.f. 2025–2026

VISION

Känn Naturen!

Naturkänsla och naturkännedom i alla handlingar i hela samhället.

MISSION

Vi inspirerar, informerar och påverkar på svenska i Finland och i samarbete med omvärlden för en hållbar framtid.

Vår målbild 2026

- Vi är en **attraktiv, aktiv och inkluderande organisation** i utveckling. Vi gör skillnad och stärker vår synlighet i massmedier och på sociala medier. Vi har utvecklat medlemskapet och de ekonomiska stödformerna till organisationen. Vi har stärkt synergier till våra medlemmar och medlemsföreningar när det gäller medlemsvård, stödformer och informationsutbyte i påverkansarbetet och i vårt verksamhetsutbud till vuxna.
- Vi har en trovärdig, positiv och progressiv profil. Vi har flera personer som representerar organisationen utåt och vi drar nytta av våra olika erfarenheter. Vi har stärkt synergier mellan våra olika verksamheter.
- Våra övergripande teman 2026 är stärkande av kolsänkor, den biologiska mångfalden och ett rent hav. Vi profilerar oss miljöpolitiskt särskilt i frågor gällande hållbar jord-

och markanvändning, det kustnära skogsbruket, stränderna och Östersjön och med beröringspunkter till Svenskfinland.

- Natur och Miljö driver fyra regionala naturskolor. Naturskolorna är ledande aktörer inom utomhuspedagogik på svenska i Finland. Vi erbjuder läroplansbaserad utomhusundervisning och naturupplevelser för barn i skolor och daghem i åldern 4–12 år. Målet 2026 är att kunna fortsätta i de regioner vi varit verksamma i de senaste åren och att kunna möta den ökade efterfrågan.
- Miljöpolitiskt jobbar vi självständigt och i samarbete med andra aktörer. Vårt långsiktiga mål är att andelen kalhyggesfria privata skogsbruk märkbart ökar för att på sikt få en dominerade ställning på bekostnad av nuvarande kalhyggespraxis i Svenskfinland.
- År 2026 fokuserar vi kampanjmässigt på naturbaserade lösningar inom kustnära skogsbruk och på strandmiljöerna för att motverka övergödningen av vattendrag och Östersjön och för att stärk kolsänkorna och den biologiska mångfalden.
- Parallellt och i mån av möjligheter kan vi driva också mindre och/eller större parallella kampanjer.
- I projektet Från skog till hav som startade 2024 är planen 2026, att kunna fortsätta driva informationskampanjen med bästa möjliga resurssering: Vi samarbetar om informationsutbyte och -spridning med både inhemska och svenska aktörer. I 2026 fördjupar vi samarbetet om konkreta restaureringsåtgärder inom kampanjens skogsnätverk med några kustnära markägare i Finland. Vi avser facilitera goda exempel på naturrestaurering med avstamp EU:s restaureringsförordning som ska vara nationellt implementerad i medlemsländerna hösten 2026.
- Vi har stärkt vårt samarbete med andra nordiska och europeiska miljöorganisationer kring Östersjön.
- Vi fortsätter utveckla vår medelinsamling och våra donationskampanjer.

Hur vi når vår målbild

Medlemsvård och organisationen

- Vi arbetar professionellt och konsekvent för att främja omställningen till ett miljöanpassat, hållbart samhälle. Vi identifierar synergier till vår verksamhet också genom den sociala och ekonomiska hållbarheten.
- Vi för en aktivare medlemsvård och medlemsvärvning genom att visa på en meningsfull verksamhet. Målet är att öka medlemstalet. Ett högre medlemstal stärker både vår trovärdighet som miljöorganisation och vår ekonomi. Under perioden 2025–2026 stärker vi stödformerna till våra medlemsföreningar för verksamhet som kopplar till nya medlemmar. Målet år 2026 är att medlemstalet till slutet av året ökat med 10 % jämfört med slutet av året 2025.
- 2026 har kommunikationen mellan förbundet och medlemsföreningarna etablerats med hjälp av ibruktagande av en gemensam plattform på Sharepoint där informationsutbyte för bland annat remissutlåtanden sker.
- 2026 etablerar vi organisationens ökade synlighet i samhället med hjälp av nya former av evenemang och personer som vi anlitat som Natur och Miljös naturambassadörer
- 2026 har vi stärkt organisationens synlighet också i Sverige genom nya partnerskap, kampanjsamarbeten, prenumeranter och stödmedlemmar.
- 2026 etablerar vi nya koncept och intäktsmodeller om naturupplevelser/undervisning för vuxna, ungdomar och även andra barnmålgrupper än naturskolornas. Vi strävar till att återuppliva Ungdomens Miljöricksdag.
- Vi är en attraktiv arbetsgivare. Utökad finansiering går huvudsakligen till erkända behov för personalresurserna. Målet är att varje naturskola jobbar minst i par. Vi utvecklar förmånerna till personalen så att de upprätthålls attraktiva och stöder välbefinnande i arbetet. Vi betar av onödig byråkrati med målet att stärka potentialen för att jobba agilt och med arbetsverktyg som upplevs smidiga och ändamålsenliga.
- Vi vill behålla och utnyttja den kunskap som vi bygger upp med kampanjer kvar hos våra fastanställda framom tidsbundna projektanställda. Vi utvecklar en flexibel lätt kampanjkultur där anställda och volontärer kan samarbeta också kring parallella och tidsmässigt kortvarigare och tematiskt avgränsade effektiva och aktuella tematiska satsningar/kampanjer.

- Vi värnar om våra starka varumärken och satsar på nischer där vi kan göra en skillnad.

Miljöpolitik

- Vi fattar självständiga miljöpolitiska ställningstaganden och reagerar snabbt på aktuella frågor i miljödebatten. Vi bidrar till att stärka den svenskspråkiga debattkulturen i miljöfrågor på sociala medier och med finlandssvenska perspektiv. Vi gör detta på vetenskapliga grunder, med ett fräscht angreppssätt, med glinten i ögat. Vi är ej konfliktradda och strävar efter att nå ökad förankring bland våra meningsmotståndare genom upprepade, tydliga, positiva budskap också i kontroversiella frågor som exempelvis jakt på rovdjur.
- Vi är kända som en pålitlig och sakkunnig samarbetspartner. Förutom egna satsningar/kampanjer samarbetar vi både finlandssvenskt och med övriga miljöorganisationer i nationella kampanjer och också för den svenskspråkiga profilen.
- Vi upprätthåller aktivt vår position som en miljöpolitisk remissinstans som företräder hela medlemskåren. Förbundet medverkar i många arbetsgrupper och ger utlåtanden i frågor med en klar koppling till Svenskfinland.
- Vi tar ställning i aktuella miljöpolitiska ärenden via massmedier, på sociala medier och genom personlig kontakt till beslutsfattare. Genom anmärkningar och besvär kan vi verka för att miljölagstiftning tillämpas stringent och med hög ambitionsnivå. Resultaten av Natur och Miljös insatser dokumenteras och utvärderas kontinuerligt.
- Natur och Miljö verkar i nära samarbete med Finlands naturskyddsförbund och andra miljöorganisationer. Natur och Miljö har goda kontakter till syskonorganisationer inom Norden och även Baltikum och följer aktivt med den europeiska miljöpolitiken.
- Vi sätter ökad tyngd på att sätta agendan i miljödebatten framom att vara reaktiva. Detta gör vi bland annat genom egna ställningstaganden kring relevanta helheter som är viktiga för våra olika målgrupper, och som också kan vara nya. Vi är medvetna om att det här kräver resurser.
- Vi eftersträvar att i 2026 kunna avlöna minst en heltidsanställd kampanjmedarbetare.

Miljöpedagogik

Natur och Miljö driver regionala naturskolor. En naturskola är en miljöpedagogisk resurs för skolor och daghem. Naturskolornas uteundervisning följer vår läroplan som är starkt förankrad i de nationella läroplanerna för den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken. Verksamheten riktar sig främst till barn i åldern 4–12 år.

Naturskolorna arbetar med att väcka barnens intresse för naturen. I vår undervisning sprider vi kunskap om olika naturmiljöer och ekologiska processer. Vi vill ge barnen möjlighet att utveckla en relation till naturen och få en förståelse för hur vi människor är beroende av den.

Natur och Miljös naturskolors spetskompetens är utomhuspedagogik. Undervisningen är ambulerande och sker i daghemmens och skolornas närmiljöer samt i andra naturmiljöer i regionerna. Vi undervisar huvudsakligen på svenska. I mindre skala kan vi också ha undervisning på svenska för finskspråkiga barn och språkbadsgrupper.

Vår viktigaste tjänst är naturskoldagar. Under en naturskoldag får barngruppen ta del av undervisning som är anpassad enligt ålder, lokala naturförhållanden och årstidsväxlingar. Vi erbjuder enskilda naturskoldagar med varierande teman samt läsårspaket som innefattar en helhet om fyra naturskoldagar under läsåret. Information om aktuella teman och kontaktuppgifter för att boka våra tjänster hittas på vår webbplats.

Naturskolornas verksamhet presenteras närmare på webbplatsen www.naturskola.fi, där vi också delar miljöpedagogiskt material och inspiration. Naturskolorna är synliga på sociala medier.

Mer information om naturskolverksamheten:

- Information om utomhuspedagogik och varför naturskolverksamhet behövs: www.naturskola.fi > [Vad är naturskola?](#) (länk)
- Information om hur en naturskoldag förverkligas: www.naturskola.fi > [Vad är naturskola?](#) > [Naturskoldagen](#) (länk)

Naturskolornas läroplan: www.naturskola.fi > [Vad är naturskola?](#) > [Läroplan](#) (länk)

Under 2026 ordnar naturskolorna ett framtidsseminarium med förbundets styrelse och andra närstående intressenter för att dra upp riktlinjer för den miljöpedagogiska verksamhetens utveckling på kort och lång sikt.

Naturskolan Uttern

Naturskolan Uttern erbjuder praktisk utomhuspedagogisk verksamhet i västra Nyland och huvudstadsregionen. Uttern har två arbetspunkter, en i Karis och en i Helsingfors. På båda arbetspunkterna har vi både kontors- och lagerutrymmen.

Vi är med i den regionala gruppen Välke som utvecklar och främjar miljömedvetenhet och miljöpedagogik i Nyland. Vi samarbetar också aktivt med huvudstadsregionens natur- och miljöskolor kring bland annat fortbildning för pedagoger och främjande av Grön Flagg.

År 2026 har vi som mål att om möjligt utöka personalstyrkan för att nå ut till allt fler barn och unga. Vi strävar efter att hitta nya finansiärer och ingå fler långvariga samarbetsavtal med kommuner om inköp av naturskoldagar.

Under året planerar vi att i allt större utsträckning samarbeta med regionala aktörer och läroanstalter för att hitta synergier och samarbetsmöjligheter i form av till exempel fortbildningar, publikevenemang och andra projekt.

Mer information om Naturskolan Uttern finns på www.naturskolanuttern.fi.

Kvarkens naturskola

Kvarkens naturskola är verksam i södra och mellersta Österbotten. Våra kontors- och lagerutrymmen finns i Rantalinna i Vasalahti.

Naturskolan är en uppskattad samarbetspart i regionen och är kontinuerligt delaktig i mindre projekt, som främjar utomhuspedagogik samt barns naturvistelse och naturrelation.

Förutom naturskolundervisningen utvecklar Kvarkens naturskola platsspecifika undervisningsmaterial i samarbete med främst lokala aktörer, t.ex. kring en av naturskolans betydelsefulla lärmiljöer i världsarvet Kvarkens skärgård.

År 2026 har vi som mål att om möjligt utöka personalstyrkan under säsong för att nå ut till allt fler barn och lärare. Vi strävar också efter att ingå fler långvariga samarbetsavtal med kommuner om inköp av både naturskoldagar och fortbildningar.

Mer information om Kvarkens naturskola hittar du på webbsidan www.kvarkensnaturskola.fi

Ålands naturskola

Ålands naturskolas undervisning är en uppskattad resurs för grundskolor och daghem på hela Åland. Vår utomhuspedagogiska verksamhet kompletterar skolornas och daghemmens undervisning. Vi arbetar under året in vårt nya tema "Havet vår väg" som startades upp 2025. Temat behandlar bondeseglationens tid på Åland.

Kontor och lager finns vid Ålands Landsbygdscentrum (ÅLBC) i Jomala. Naturskolan använder en leasad elbil och privata bilar för transport till och från undervisningsmiljöerna.

Naturskolan är en samarbetspart i olika lokala evenemang och projekt som främjar utomhuspedagogik och barns naturvistelse.

I samarbete med Östersjöfonden satsar naturskolan på Östersjöundervisning för åk 4–6. Varje år kan tio klasser delta i två naturskoldagar med inriktning på Östersjön, övergödning och biologisk mångfald.

Under skolornas sommarlov arrangerar Ålands naturskola ett Östersjöläger för barn. Lägret är ett dagläger i samarbete med Husö biologiska station.

Under 2026 planerar vi för Svenska Naturskoleföreningens årsmöte med konferens, som vi har äran att stå värdar för på Åland våren 2027. Förutom svenska gäster räknar vi också med att få många besökare från finländska naturskolor då konferensen planeras som ett nordiskt samarbete mellan Sverige, Åland och Finland. För planering och arrangemang söks extern finansiering och en projektledare anställs.

Ålands naturskola är medaktör i hållbarhetsnätverket Bärkraft och en aktiv medlem i flera lokala nätverk både inom tredje sektorn och bildningssektorn.

Mer information om Ålands naturskola hittar du på webbsidan www.alandsnaturskola.fi

Åbolands naturskola

Åbolands naturskola arrangerar undervisning i främst Åbo, S:t Karins, Pargas, Kimitoön och Salo. Kontor och lager finns i Pargas. Naturskollärarna använder naturskolans eldrivna paketbil samt privata bilar för transport av undervisningsutrustning till och från undervisningsmiljöerna.

Åbolands naturskola är Skärdgårdshavets biosfärområdes officiella partner och delaktiga i Nätverket för miljöpedagogik i Egentliga Finland. Vi samarbetar med Åbo stads Runsala naturskola genom att sköta den svenska naturskolundervisningen i Åbo.

År 2026 strävar vi till att få flera samarbetsavtal med kommunerna i vårt område. Vi nätverkar aktivt med andra organisationer och genomför samarbetsprojekt. Mer information om Åbolands naturskola hittar du på webbsidan www.abolandsnaturskola.fi

Fortbildning, konsultuppdrag och projekt

Natur och Miljös naturskollärares expertis inom utomhuspedagogik är en unik resurs i Svenskfinland. Vår ambition är att bidra till en allmän kompetenshöjning inom hela bildningssektorn. Vi erbjuder pedagoger och övriga som arbetar med barn och unga kunskap, inspiration och verktyg för att arbeta med utomhuspedagogik i enlighet med de nationella läroplansgrunderna. Vi samarbetar också med högskolors och yrkesskolors utbildningar för bl.a. lärare och barnledare.

Våra fortbildningar arrangeras i huvudsak som praktiska verkstäder utomhus men kan också vara föreläsningar. I nuläget ordnas de i huvudsak på beställning eller inom projekt och är självfinansierande.

Naturskolorna utför också konsultuppdrag t.ex. för att ta fram kurs- och undervisningsmaterial. Under 2025–26 utvecklar vi en modell för hur företag och andra privata aktörer kan köpa t ex en naturskoldag för vuxna eller familjer, även andra paket utreds.

Under 2026 startar vi ett nytt projekt relaterat till klimatförändringens påverkan på fågellivet. Exakt inriktning klarnar under hösten 2025 då ansökningar för projektet skrivs.

Ett annat projekt som vi hoppas ha under 2026 är ett samarbetsprojekt kring grönare skol- och daghemsgårdar som lockar till rörelse.

Fritidsverksamhet

Vi arrangerar fritidsverksamhet i form av t.ex. familjeutflykter, barnläger och evenemang. Fritidsverksamhetens målgrupp är barn, unga och deras familjer och har fokus på naturkännedom, naturkänsla och friluftsliv. Största delen av fritidsverksamheten ordnas i samarbete med andra föreningar. Vi är öppna för nya samarbeten kring olika former av fritidsverksamhet.

Ett nytt koncept för 2026 blir att ordna ”Friluftslördag” i södra Finland. Det är etablerat i Österbotten och nu försöker vi nå familjer i södra Finland med ett endagsevenemang kopplat till natur och friluftsliv, i samarbete med Finland Svenska Idrott, Förbundet Folkhälsan mfl. Evenemanget fungerar också som en bra möjlighet till medlemsvärvning, vilket förutsätter deltagande också från centralkansliet.

Ulos Ut Out 2026

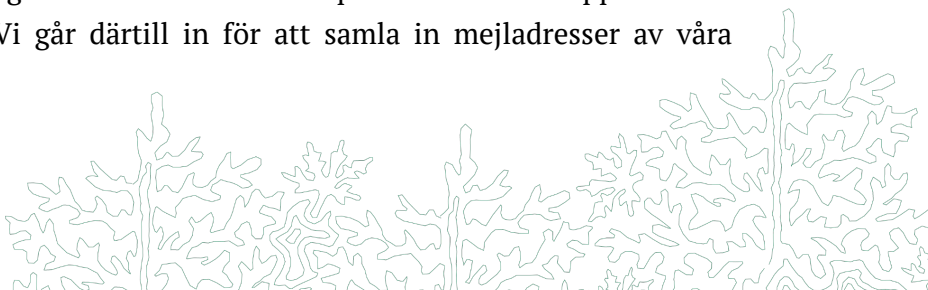
UlosUtOut är en finländsk utomhuspedagogisk konferens som ordnas i Tammerfors i juni 2026. Natur och Miljö är medarrangör, med ansvar för utarbetandet av svenskpråkigt program. Naturskolorna leder fortbildande workshops under konferensen, och för hela förbundets personal är detta ett viktigt tillfälle att nätverka och hämta inspiration.

Kommunikation

- Vi arbetar medvetna om betydelsen av kommunikation som helt central för framgång och som kräver satsningar. Vi kan uppfattas som attraktiva för våra nuvarande och nya medlemmar och omvärlden endast genom att synliggöra det vi gör möjligast bra och effektivt.
- Rent praktiskt fortsätter vi utveckla goda rutiner med hjälp av molntjänster för effektivare informationsutbyte med våra medlemsföreningar och mellan medlemsföreningarna.

Vår externa kommunikation

- Vi strävar efter att sammankoppla vår kampanjrelaterade externa kommunikation och vår insamlingsverksamhet. På det här sättet kan vi hitta synergier som gynnar den miljöpolitiska kommunikationen, medlemsvärvningen och flödet av donationer till Natur och Miljö.
- Vi utvärderar våra externa kommunikationskanaler för att hitta nya målgrupper. Vi utreder behovet att ta i bruk nya kanaler och effektiverar nyhetsbrevsutskicket både till befintliga medlemmar och eventuella nya medlemmar.
- Vi breddar vår synlighet bland den yngre målgruppen och strävar till att vara synliga på evenemang och platser där de rör sig.
- Vi utökar systematiskt insamlingen av underskrifter till protestlistor och appeller som anknyter till våra kampanjer. Vi går därtill in för att samla in mejladresser av våra

sympatisörer för att kunna kontakta dem senare i enlighet med GDPR:s spelregler.

- Vi stärker vår reaktiva miljöpolitiska kommunikation för att kunna haka på aktuella debatter om miljöpolitiska frågor som behandlas av riksdag, regering och EU.
- Vi vidareutvecklar vår visuella profilering med hjälp av fräscha grafiska produkter och videoklipp.
- Vi stärker olika typer av ”call to action”-element på vår sajt för att aktivera våra medlemmar och sympatisörer och höja besöksfrekvensen till vår webbsida.
- Vi lyfter fram positiva naturupplevelser och vår miljöpedagogiska expertis genom att synliggöra det arbete som görs av våra naturskolor.

Finlands Natur

- Vi breddar poolen av frilansmedarbetare för att nå en bredare läsekrets. Vi anlitar namnstarka miljöjournalister och experter som kolumnister och intervjuar sakkunniga som figurerar i aktuella miljödebatter.
- Vi stärker vårt samarbete med Sveriges Natur.
- Vi effektiviserar vår annonsförsäljning för att balansera tidskriftens ekonomi.
- Vi lanserar tematiska helheter som tilltalar yngre miljövänner.
- Vi strävar efter att producera unik journalistik som citeras av massmedier.
- Vi upprättar ett samarbete med Suomen Luonto.
- Vi genomför en telefonkampanj för att värva fler prenumeranter.
- Vi effektiviserar insamlingsverksamheten för att få fler understöd från fonder och stiftelser.
- Vi konkurrensutsätter trycket och distributionen av tidskriften för att spara kostnader.

Ekonomi

- De ekonomiska förutsättningarna skapar ramarna för all vår verksamhet. Omvänt så leder god verksamhet till att möjligheter till ny finansiering förbättras.
- Vi breddar och utvecklar paletten av finansiärer och uppnår ett större ekonomiskt oberoende av enskilda större finansiärer. Vi planerar för och avväger olika finansieringsmodeller både på kortare och längre sikt.
- Med hjälp av insamlingstillstånd jobbar vi aktivt för att öka intäkterna från privata donationer. Kampanjverksamheter planeras så att de går att koppla till insamlingslovet.

- Vi eftersträvar att stärka ekonomin också genom sponsor- eller samarbetsavtal med företag. Våra samarbetsparter bör dela våra värderingar i tillräcklig utsträckning. Genom samarbetsavtal kan vi antingen öka intäkterna eller också sänka våra utgifter.
- Tidskriftens ekonomi stärks med hjälp av ett effektiviserat samarbete med fonder och stiftelser som möjliggör journalistiska satsningar och en vidareutveckling av den digitala upplagan av Finlands Natur. Vi effektiviserar vår annonsförsäljning genom att samarbeta med professionella försäljare. Vi konkurransutsätter tryck och distribution för att spara kostnader. Vi vill öka andelen prenumeranter genom att stärka marknadsföringen i Sverige och går in för att samarbeta med Bonnier News kring e-tidskriften för att värva yngre läsare och prenumeranter.
- Vi eftersträvar att våra tjänsteproducerande verksamheter, naturskolorna och tidningen, i ökad utsträckning finansieras med verksamhetsintäkter. Målriktade samarbetsavtal och understöd är viktiga komplement för att trygga verksamheterna. Natur och Miljös ekonomiförvaltning ska vara anpassad för den här typen av professionell tjänsteproduktion.
- Det goda samarbetet med privata fonder och stiftelser upprätthålls och nya offentliga finansieringskällor uppsökes.
- Vi prissätter våra tjänster enligt bästa möjliga balans mellan risk, nytta och tillgänglighet.
- Våra olika verksamhetsformer stöds administrativt optimalt genom ett övergripande ekonomihanteringsverktyg och moderna molntjänster och som frigör mera tid för verksamheterna.

Natur och Miljös planerade personalstruktur 2026

Administration

Verksamhetsledare 1

Chefredaktör 0,6

Kommunikatör 1

Kansliansvarig 0,8-1

Projektledare 1 (vid mer finansiering)

Naturskolorna

Ledande miljöpedagog 1

Naturskolan Uttern 2 - 2,5

Åbolands naturskola 1,75

Kvarkens naturskola 2

Ålands naturskola 2

